

رواه و زاغ

زاغی قالب پنبری دید
بر درختی نشست در راهی

رفت پای

گفت:

نیست بالاتر از سیاهی رنگ

نبدی

گر

زاغ

رنگ جست و طعمه را بر بود

۲- معنی هر کدام از واژه‌های هم‌آوای زیر را بنویس.

اناث	اساس	خیش	خوش	غالب	قالب
_____	_____	_____	_____	_____	_____
خاست	خواست	قرب	غرب	عرض	ارض
_____	_____	_____	_____	_____	_____

۳- کدام واژه را می‌تواند با اضافه کردن «ک» کوچک کرده؟ آن‌ها را به مستقل کوچک ما وصل کن.

ک

دختر

شهر

پیام

مداد

عروس

رنگ

رواه

زاغ

استان

متن زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده.

« در برخی از مراسم‌ها برای پختن پلو به مقدار زیاد از قابلمه‌های بزرگی به نام دَبِگ استفاده می‌کنند و از قاشق‌های بزرگی به نام کَکلیَره برای هم زدن و کشیدن پلو استفاده می‌شود. در زمان‌های قدیم که مردم نذر می‌کردند و غذا می‌پختند عده‌ای برای گرفتن غذای نذری صف می‌کشیدند از آن‌جا که جنس کَکلیَره‌ها فلزی بود وقتی به دَبِگ می‌خورد صدا می‌داد هنگامی که غذا در حال تمام شدن بود و پلو به انتبا می‌رسید کَکلیَره را ته دَبِگ می‌چرخاندند و با این کار به بقیه کسانی که در صف بودند خبر می‌دادند که غذا تمام شده است. کم‌کم این کار به صورت ضرب‌المثل درآمد و وقتی کسی از آن‌ها سوال می‌کرد که غذا چیست، می‌گفتند از بد شانس و وقتی به ما رسید، کَکلیَره به ته دَبِگ خورد. (غذا تمام شد)»

الف) ضرب‌المثل مربوط به این داستان را بنویس.

ب) واژه‌های زیر را معنا کنید.

نذر

دَبِگ

انتبا

سوالات تشریحی

۱- شعر زیبای «باران» را کامل کن

باران

باز باران

خوب و شیرین

کودکی

بادم آرد، روز باران



من دویدم

از سر جو

دور من گشتم

و چابک

از پرند

با



غران

ایرها را

جنگل از

داستان های

رازهای

برق



جنگل وارونه پیدا

هر جا

دانه های



سوالات چهار گزینه ای

۱- «مرز را پرواز تیری می دهد سامان» یعنی:

- (۱) محل فرود آمدن تیر، مرز ایران را مشخص می کند.
- (۲) سامان، تیر را پرتاب خواهد کرد.
- (۳) مرز را باید با تیر نشانه گذاری کرد.
- (۴) سامان دادن به کشور را باید به مرزداران آموزش داد.

۲- «خاور» به چه معناست؟

- (۱) شمال
- (۲) جنوب
- (۳) شرق
- (۴) غرب

۳- کدام تعریف برای جمله، صحیح تر است؟

- (۱) پیامی است که گوینده به شنونده می رساند.
- (۲) پیام کاملی است از گوینده به شنونده یا از نویسنده به خواننده.
- (۳) پیامی بین انسان هاست.
- (۴) از چندین کلمه تشکیل شده است.

۴- شعر زیبای «باران» سروده ی کیست؟

- (۱) ابوالقاسم حالت
- (۲) پروین دولت آبادی
- (۳) قیصر امین پور
- (۴) گلچین گیلاتی

۵- کدام جمله، احساس ما را بیان می کند؟

- (۱) دانه های گرد باران، پهن می گشتند هر جا
- (۲) توی جنگل های گیلان، کودکی ده ساله بودم
- (۳) بس کولرا بود باران، بنا چه زبیا بود باران
- (۴) می دویدم همچو آهو، می پریدم از سر جو

خاج به خدمتگاری که کمتر می گرفت گفت: دقت حکار تو خیلی زیاد است ، به همین سبب نیز حقوقان باهم

تفاوت دارد مگر نشبده ای: هیچ ارزانی بی علت نیست و هیچ گرانی بی حکمت»

۱ ۲ ۳

۴ ۵ ۶

۲- واژه های «ارزان و گران» چه نسبی با هم دارند؟

☆ حالا با توجه به این رابطه، جاهای خالی را پر کن

آسان ≠

شب ≠

سیاه ≠

تاریکی ≠

انبوه ≠

سالم ≠

تشویق ≠

لاغر ≠

۳- کامل کن

روزنامه - معنی

شاهنامه - معنی

سفرنامه - معنی

زندگی نامه - معنی

درس نامه - معنی

بارنامه - معنی

سوالات چهار گزینه ای

۱- کدام واژه با بقیه فرق دارد؟

- (۱) روزنامه (۲) شاهنامه (۳) نام نامه (۴) برنامه

۲- نام دیگر «نام‌نامه» چیست؟

- (۱) کتابنامه (۲) ولادتنامه (۳) اعلام (۴) همه‌ی موارد

۳- «مثنوی معنوی» اثر ارزشمند کدام شاعر باری زبان است؟

- (۱) حافظ (۲) سعدی (۳) مولانا (۴) نظامی

۴- «مشاق» به چه معناست؟

- (۱) آرزومند (۲) دارای شوق (۳) مایل (۴) همه‌ی موارد

۵- کدام توضیح درباره‌ی «کتابنامه» صحیح است؟

- (۱) نوشته‌ای است که مشخصات کتاب‌ها در آن می‌آید.
 (۲) نوشته‌ای است که اطلاعات شخصی نویسنده در آن می‌آید.
 (۳) نوشته‌ای است که فهرست مکان‌ها در آن می‌آید.
 (۴) نوشته‌ای است که معنای واژه‌ها در آن می‌آید.

سوالات تشریحی

۱- غلط‌های املایی متن زیر را پیدا کن و در جاهای مشخص شده بنویس.

«خاجدای دو خدمتگار داشت که به یک نفر ماهی پنجاه تومان و به دیگری ماهی سه تومان حقوق می‌داد.

سوالات تشریحی

۱- کلمات به هم ریخته را مرتب کن و در جاهای خالی بنویس.

« سال‌ها پیش (ای - ک - ی - م - ج) دانه (اس - د - ق) سفر کرد. پس به کنار (ای - ا - د - را) رفت و سوار بر کشتی شد. خیلی زود کشتی با (د - ب - ب - ا - ا - ن) های برافراشته حرکت کرد.»

۲- با دیدن کلمه‌های زیر، به یاد چه واژه‌های دیگری می‌افتی؟ آن‌ها را در جاهای خالی بنویس.

چوپان	پادشاه	سرمایه	علم
نی			
			دانش

۳- متن زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده.

«یک روز حکیمی عالم، سوار کشتی شد. از همان ابتدا با ناخدای کشتی شروع به صحبت کرد. حکیم گفت:

تو از علم و دانش و علوم دستور زبان چیزی می‌دانی؟

ناخدا گفت: نه! من دانم؛ من فقط علم دریا و مسائل مربوط به آن را می‌دانم.

حکیم گفت: پس نصف عمرت بر باد!

کسی که گذشته دریا طوفانی شد و کشتی دچار موج‌های سهمگین و خطرناک گشت. ناخدا که کشتی را در حال

غرق شدن می‌دید از حکیم پرسید: تو شنا کردن بلدی؟

حکیم گفت: نه! من فقط علم دستور زبان می‌دانم.

ناخدا گفت: پس همدی عمرت بر باد!!!»

سوالات چهار گزینه ای

۱- کدام عبارت، یک جمله‌ی کامل نیست؟

- (۱) کودکی با کافاز (۲) قاپی زیبا ساخت (۳) برد تا جایی دور (۴) گل شادی رویید

۲- کدام سرمایه، هیچ‌گاه از بین نمی‌رود؟

- (۱) پول (۲) علم (۳) جوانی (۴) سلامتی

۳- آهنگ و لحن کدام جمله با بقیه متفاوت است؟

- (۱) چرا به من نگفتی (۲) من حتما تو را با خودم می‌برم
(۳) به تو کمک می‌کنم (۴) و به تو غذا خواهم داد

۴- در کدام گزینه، کلمه‌ی هم‌آوا نیامده است؟

- (۱) سیا - سیا (۲) لفا - غذا (۳) نوب - صواب (۴) صلاح - صلاح

۵- کلمات کدام گروه با هم، «هم‌خانواده» نیستند؟

- (۱) حس، حواس، محسوس (۲) عدل، عدالت، معدل
(۳) انبوه، زیاد، بسیار (۴) اثر، تأثیر، موثر

۴- متن زیر، غلط‌های املایی دارد؛ صحیح آن‌ها را در جاهای خالی بنویس.

« مردی که انقش را کم کرده بود، از پسر حوشیاری درباره‌ی الاق پرسید. پسر نشانهایی از الاق داد؛ ولی به مرد گفت که الاق او را ندیده است. او از روی نشانه‌های هیوان، به ویژگی‌هایش پی برده بود و مرد در نهایت از این که فکر کرده بود پس الاق او را دیده و پنهان‌کاری می‌کند، از او معذرت خواهی کرد.»

۵- در جمله‌های زیر، روی کلمه‌های نادرست خط بزن.

(الف) قدر / قدر
عمر عزیز را دریاب

(ب) در زمان‌های قدیم، خان / خوان
ظالمی زندگی می‌کرد.

(ج) گل بی خوار / خار
خداست.

(د) مردم شتابان از خوب / خاسند
پو خواستند.

(ه) او از ثروت خویش / خیش
به نیازمندان می‌بخشید.

(و) بعضی از بچه‌ها به موجودات عجیب و غریب / غریب
فضایی علاقه دارند.

(ز) پسرک در غاری / فاری
تنها زندگی می‌کرد.